

Lauri Lyly sd ym.

Lakialoite laiksi aikuiskoulutustuesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteella esitetään säädettäväksi laki aikuiskoulutustuesta. Uusi laki vastaisi suurelta osin lakkautettua lakia aikuiskoulutusetuuksista, joka kumottiin lailla 274/2024.

Lakialoitteen tarkoituksena on ottaa uudelleen käyttöön opintovapaalla tapahtuvan opiskelun aiheuttamia tulonmenetyksiä kompensoiva aikuiskoulutustuki. Tukeen tehtäisiin kuitenkin muutoksia, joiden kautta lisättäisiin sen joustavuutta ja sopivuutta osa-aikaiseen opiskeluun sekä lyhennettäisiin tuen kestoa merkittävästi silloin, kun tuettu koulutus tapahtuu korkea-asteella.

Kuten lakkautettu aikuiskoulutustuki myös nyt ehdotettava aikuiskoulutustuki olisi tarkoitettu Suomessa asuvien eläkevakuutettujen palkansaajien ja yrittäjien ammattitaidon kehittämistä ja ylläpitoa koskevan koulutuksen aiheuttamien ansionmenetysten kompensointiin.

PERUSTELUT

Aikuiskoulutustuki on edelleen tarpeellinen väline parannettaessa suomalaisten työntekijöiden osaamista työelämässä. Sen avulla pystytään vastaamaan työelämän muuttuviin osaamisen kehittämisen tarpeisiin ja jo olemassa olevan tietotaidon edistämiseen. Aiemmin voimassa olleen aikuiskoulutustuen käyttäjiä on ollut vuosittain yli 30 000.

Tämän lakialoitteen uudistettu aikuiskoulutustukimalli motivoi ja tukee omaehtoista ammatillisen osaamisen kasvattamista ja työmarkkinakelpoisuuden edistämistä. Tukimalli mahdollistaa opiskelun myös matalamman tulotason työntekijöille.

Aiempaa tukimallia on uudistettu, joten se ohjaa aikuiskoulutustuen käyttöä entistä paremmin työvoimapula-ammatteihin ja -aloille. Näin ollen se parantaa matalan koulutuksen omaavien, peruskoulutason ja toisen asteen koulutuksen varassa työskentelevien henkilöiden mahdollisuutta osaamisen kasvattamiseen ja heidän työmarkkina-asemansa parantamiseen ja edistämiseen. Tämä tukimalli mahdollistaa myös opiskelun joustavammin, jolloin opintovapaan alaista opiskelua voisi tapahtua esimerkiksi päivä viikossa tai viikko kuukaudessa. Opiskelu on myös edelleen mahdollista kokoaikaisesti. Näiden muutosten vuoksi koulutuksen järjestäjien tulisikin jatkossa myös huomioida joustavammin tapahtuva opiskelu opintotarjonnassaan. Uutena elementtinä tuen

Lakialoite LA 5/2025 vp

kohdentumiseen tulisi, että Työllisyysrahasto määritteli työvoimaviranomaisten kanssa työvoimapula-ammattit ja -alat kerran vuodessa.

Aikuiskoulutustuen rahoitus hoituisi edelleen työmarkkinaosapuolten pienellä työttömyysvakuutusmaksuosuudella, arviolta 0,14—0,17 prosenttiyksikköä. Tämä jakaantuu puoliksi palkansaajille ja työnantajille. Työllisyysrahasto hoitaisi edelleen tuen maksatuksen. Se on hoitanut aieminkin maksatuksen erinomaisesti vähällä byrokratialla.

Tässä esityksessä on vastattu aikaisemman aikuiskoulutustuen kohdentumista koskevaan kritiikkiin. Uudessa tukimallissa aikuiskoulutustukimenot laskevat 20—50 miljoonaa euroa vuodessa vanhaan malliin nähden. Summan suuruuteen vaikuttavat opiskelijamäärät pidemmän ja lyhyemmän tuen välillä. Käytäntö vasta osoittaa jaon, kuinka moni korkea-asteen opiskelija jatkossa opiskelee pidemmällä tuella työvoimapula-ammattiteihin tai -alalle ja kuinka moni heistä käyttää lyhyempää tukimahdollisuutta muuhun ammattiin opiskeluun. Uusi malli ei pidä sisällään ammattitutkintostipendiiä. Tämän määrä on ollut noin 12 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Uuden aikuiskoulutustukimallin myötä Orpon hallituksen esittämä 10 miljoonan euron määräraha sosiaali- ja terveystalojen koulutukseen on tarpeeton. Uudella aikuiskoulutustukimallilla pysyttäisiin paremmin kohdentamaan koulutukseen annettavaa tukea. Valtion osuus yrittäjien aikuiskoulutustukeen hieman kasvaa, koska he saavat tukea samoilla perusteilla kuin palkansaajat. Yrittäjien osuus aikuiskoulutustuesta on aiemmin ollut vuodessa noin 3 miljoonaa euroa, jonka valtio on maksanut.

Lakialoitteen yksityiskohtaisempi sisältö

Lakialoitteessa ehdotetaan säädettäväksi laki aikuiskoulutustuesta. Sen sisältö vastaa suurelta osin kumottua lakia aikuiskoulutusetuuksista, kuitenkin niin, että kumottuun lakiin sisältyneitä säännöksiä ammattitutkintostipendistä ei ole otettu mukaan. Suhteessa kumottuun lakiin on myös muutettu aikuiskoulutustukea koskevia säännöksiä muun muassa koskien tuen kestoa ja yrittäjien mahdollisuutta hyödyntää aikuiskoulutustukea.

Tukijakson määrittely

Lakiehdotuksessa ehdotetuissa säännöksissä aikuiskoulutustuki olisi aikaisempaa vahvemmin tarkoitettu osa-aikaisella opintovapaalla tapahtuneiden opintojen tukemiseen. Opinnot voivat siis tapahtua osa-aikaisen työskentelyn ohella ja myös pidemmän ajan kuluessa. Tämän vuoksi tukijakson määrittelystä tukikuukausina on luovuttu. Sen sijaan ehdotetuissa pykälissä tuki laskettaisiin tukipäivinä. Tukijakson kesto olisi suoritettavista opinnoista riippuen 120—320 tukipäivää. Tukea voisi työuran aikana saada enintään 320 päiväältä.

Korkea-asteen opintojen suorittamiseen aikuiskoulutustukea maksettaisiin enintään 120 päiväältä tukikautta kohden. Tämä vastaa noin kuuden kuukauden opintoja ja merkitsisi tukikauden huomattavaa lyhenemistä näissä opinnoissa verrattuna kumottuun lakiin, jossa tukikauden enimmäispituus oli 15 kuukautta kaikissa opinnoissa.

Lakialoite LA 5/2025 vp

Aikuiskoulutustukea maksettaisiin enintään 320 päivältä tukikautta kohden perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (714/2018), ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitettuun toisen asteen tai sitä alemman asteen koulutukseen sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitettuun koulutukseen. Tämä vastaa laajuudeltaan suunnilleen kumotun lain 15 kuukauden tukikautta.

Lisäksi lakialoitteessa ehdotetaan käyttöön otettavaksi menettelyä, jossa Työllisyysrahasto yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa erikseen vahvistaisi tietyille aloille tai ammatteihin valmistavia korkea-asteen koulutuksia, joihin aikuiskoulutustukea maksettaisiin 320 päivältä tukikautta kohden. Tällä menettelyllä pyrittäisiin tukemaan työvoiman saatavuutta työvoimapula-aloilla. Perusteena jollekin alalle tai ammattiin valmistavan korkea-asteen koulutuksen määrittämiseen 320 tukipäivään oikeuttavaksi olisi, että opiskelun tukeminen on perusteltua työvoiman saatavuuden turvaamiseksi tai vahvistamiseksi kyseisillä aloilla tai ammateissa. Kyse pitäisi siten olla selkeästi ammattiin valmistavasta tutkinnosta, ja työvoiman tarpeen pitäisi lähteä valtakunnallisen tai alueellisen talouden tarpeista.

Koska tukea ei enää määriteltäisi tukikuukausina, suhteutettaisiin tuen edellytyksenä oleva opintojen edistyminen käytettyjen tukipäivien määrään niin, että edellytettäisiin neljää opinto- tai osaamispistettä tai näitä vastaava suoritus 20:tä tukipäivää kohti.

Yrittäjän aikuiskoulutustuki

Yrittäjän mahdollisuuksia saada aikuiskoulutustukea vahvistettaisiin. Aikuiskoulutustuki on tarkoitettu opintojen aiheuttamien tulonmenetysten kompensointiin, eikä sillä ole tarkoitus rahoittaa yrittäjäriskiä. Siksi edelleen yrittäjän aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä olisi ansioiden menetys. Tätä koskevia säännöksiä kuitenkin joustavoitettaisiin niin, että pääsääntönä olisi edelleen ansioiden vähentyminen suhteessa viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen. Toissijaisesti tuki voitaisiin kuitenkin myöntää tämän edellytyksen täyttymättä jäämisestä huolimatta, mikäli yrittäjä voi esittää muun luotettavan selvityksen siitä, että opintojen suorittamisesta aiheutuu riittävä yritystoiminnan ansioiden menetys. Tämä huomioisi paremmin yritystoimintaan kuuluvan tulojen vaihtelun, jonka vuoksi yrittäjätulo ei välttämättä jää aikaisempaa vuotta matalammaksi silloinkaan, kun opinnoista aiheutuu tosiasiallista tulojen menetystä.

Edellytettävän tulonmenetyksen rajaa esitetään pienennettäväksi niin, että aikaisemman kolmanneksen tulojen alenemisen sijaan edellytettäisiin tulojen alenemista neljänneksellä verrattuna viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen tai tätä vastaavaa tulojen menetystä. Lisäksi muista tulonlähteistä saatavien tulojen esitetään muodostuvan aikuiskoulutustuen esteeksi vasta, kun niiden määrä ylittäisi aikuiskoulutustuen perusosan.

Lakialoitteessa ehdotetaan myös, että yrittäjän aikuiskoulutustuki vastaisi määrältään paremmin työntekijän aikuiskoulutustukea. Aikaisemmasta laista poiketen myös yrittäjä voisi saada aikuiskoulutustuen perusosan päälle ansio-osaa samalla tavalla kuin työntekijä. Yrittäjän ansio-osan perusteena oleva edeltävän 12 kuukauden yrittäjätulo määritettäisiin yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesti vahvistetun yrittäjän eläkemaksujen perusteena olevan työtulon pohjalta.

Lakialoite LA 5/2025 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

aikuiskoulutustuesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Suomessa asuvien palkansaajien ja yrittäjien ammattitaidon kehittämistä ja ylläpitoa koskevan koulutuksen ajalta myönnetään eläkevakuutettuun ansiotyöhön perustuvaa tukea siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädetyin edellytyksin aikuiskoulutustukea korvaukseksi opiskelun aikaisesta ansionmenetyksestä. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *palkansaajalla* työsuhteessa, virkasuhteessa tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevaa henkilöä;
- 2) *yrittäjällä* henkilöä, joka päätointaan varten on yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisesti velvollinen ottamaan mainittujen lakien mukaisen vakuutuksen lukuun ottamatta maatalousyrittäjän eläkelain 8 a §:ssä tarkoitettuja apurahansaaajia; sekä
- 3) *tukikaudella* aikuiskoulutustuella tuettavaa koulutusaikaa.

Lakialoite LA 5/2025 vp

4 §

Toimeenpano

Yleinen suunnittelu, ohjaus ja kehittäminen kuuluvat aikuiskoulutustuen osalta sosiaali- ja terveysministeriölle ja koulutuksen osalta opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu Työllisyysrahasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtiontakaukseen liittyvät tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.

5 §

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) henkilöllä on 9 §:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;

2) päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden;

3) henkilö on opintovapaalaissa (273/1979) tarkoitettulla opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa muuten sovitulla vapaalla koulutuksen perusteella;

4) 7 §:ssä tarkoitettut opinnot ovat laajuudeltaan yhteensä vähintään neljä opinto- tai osaamispistettä; ja

5) henkilö harjoittaa 7 §:ssä tarkoitettuja opintoja siten, että henkilö suorittaa keskimäärin vähintään neljä opinto- tai osaamispistettä 20:tä tukipäivää kohti.

Henkilö ei menetä oikeuttaan palkansaajan aikuiskoulutustukeen, jos hänen työsuhteensa irtisanotaan tukikauden alkamisen jälkeen hänestä itsestään riippumattomista syistä.

Jos 7 §:ssä tarkoitettujen opintojen laajuus on määritelty opintoviikkoina, tunteina tai muulla tavoin, opintojen laajuuden ja opintosuoritusten määrän tulee vastata, mitä 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään opinto- tai osaamispisteistä.

6 §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) yrittäjällä on 9 §:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;

2) yrittäjä on välittömästi ennen tukikauden alkamista toiminut vähintään vuoden 3 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä;

3) henkilö harjoittaa 7 §:ssä tarkoitettuja opintoja siten, että henkilö suorittaa keskimäärin vähintään neljä opinto- tai osaamispistettä 20:tä tukipäivää kohti; ja

4) yrittäjän tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiot ovat vähentyneet vähintään neljäsosalla verrattuna viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen tai hän esittää selvityksen

Lakialoite LA 5/2025 vp

siitä, että opintojen suorittamisesta aiheutuu hänelle tätä vastaava yritystoiminnan ansioiden menetys.

Yrittäjällä ei ole oikeutta saada aikuiskoulutustukea, jos hänen tukikauden aikaiset muut kuin yritystoiminnasta saamansa ansiotulot ylittävät yrittäjälle maksetun aikuiskoulutustuen perusosan määrän.

Ansiotulojen aleneminen arvioidaan jälkikäteen yrittäjän verotustietojen perusteella. Ansiotuloina pidetään niitä tuloja, joita tuloverolaissa (1535/1992) ei ole määritelty pääomatuloiksi.

Jos 7 §:ssä tarkoitettujen opintojen laajuus on määritelty opintoviikkoina, tunteina tai muulla tavoin, opintojen laajuuden ja opintosuoritusten määrän tulee vastata, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään opinto- tai osaamispisteistä.

7 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää henkilölle, joka osallistuu:

1) sellaiseen opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tai yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

2) sellaiseen vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaiseen koulutukseen, joka on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää;

3) muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen;

4) perusopetuslaissa (628/1998) tai lukiolaissa (714/2018) tarkoitettuun koulutukseen, jos sen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

5) 1—3 kohdassa tarkoitettuihin opintoihin ulkomailla.

Kieliopinnot oikeuttavat aikuiskoulutustukeen, jos ne ovat 1 momentissa tarkoitettulla tavalla järjestettyjä ja kehittävät tai täydentävät hakijan ammattitaitoa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

8 §

Opintojen riittävä edistyminen

Työllisyysrahasto seuraa aikuiskoulutustukikauden aikaista opintojen edistymistä. Opintojen edistyminen on riittävää, jos henkilölle kertyy tukikuukausien aikana opintosuorituksia 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tai 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu määrä.

Aikuiskoulutustuki voidaan lakkauttaa tai aikuiskoulutustukihakemus hylätä, jos opinnot eivät ole edistyneet riittävästi. Aikuiskoulutustuki voidaan lakkauttaa takautuvasti, jos opintosuorituksia on erityisen vähän ja olosuhteista ilmenee, ettei opintoja ole ollut tosiasias-
sa tarkoitus harjoittaa.

Lakialoite LA 5/2025 vp

9 §

Työssäoloajan laskenta

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot euroina luvulla 1335. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; tai

3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään kaksi vuotta voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

10 §

Ulkomaantyön huomioiminen

Edellä 9 §:ssä tarkoitettuun työssäoloaikaan lasketaan myös sellainen työssäoloaika tai työssäoloaikaan rinnastettava aika, jonka henkilö on ollut vakuutettuna Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä, jos henkilö esittää työskentelystään tai työhön rinnastettavasta ajasta riittävän ja luotettavan selvityksen.

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

1) saa kansaneläkelain (568/2007) tai työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;

2) saa täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömyyseläkettä;

3) saa työntekijän eläkelain voimaannpanolain (396/2006) 28 §:ssä tarkoitettua työttömyyseläkettä taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä;

4) saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea;

Lakialoite LA 5/2025 vp

5) saa samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttää kuntoutusrahaa työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla tai saa täyttää ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

- 6) saa työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyysetuutta;
- 7) suorittaa asevelvollisuutta tai siviilipalvelusta;
- 8) suorittaa vankeusrangaistusta ja opiskelee rangaistuslaitoksessa;
- 9) saa vieraan valtion opintotukea, jota myönnetään maassa pysyvästi asuvalle;
- 10) saa opintotukilain mukaista opintorahaa tai asumislisää;
- 11) saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa;
- 12) saa työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista työuraeläkettä;
- 13) saa valtion virkamieslain (750/1994) 76 §:n mukaista toistuvaa korvausta;
- 14) saa valtion virkamieslain 75 §:ssä ja valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/1986) 3 ja 15 §:ssä tarkoitettua lakkautuspalkkaa; taikka
- 15) saa takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) mukaista takuueläkettä.

12 §

Aikuiskoulutustuen määrä

Aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 31,14 euroa päivältä. Ansio-osa on 42 prosenttia päivää kohden lasketun palkkatulon tai yrittäjän työtulon ja perusosan erotuksesta. Jos keskimääräinen palkka tai yrittäjätulo kuukaudessa on suurempi kuin 95-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Aikuiskoulutustuki on enintään 90 prosenttia tuen perusteena olevasta päivää kohden lasketusta tulosta, kuitenkin vähintään perusosan suuruinen.

Aikuiskoulutustuen ansio-osan perusteena oleva palkkatulo lasketaan tukikautta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä kahdentoista kuukauden ajalta laskettuna hakemuskaukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Vakiintunutta palkkaa määritettäessä otetaan huomioon palkkatulot, jotka on maksettu palkan määrittämisen perusteena olevana ajanjaksona, vaikka ne olisi ansaittu muuna ajanjaksona tehdystä työstä. Muilta osin ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämiseen sovelletaan työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ää.

Yrittäjätulona huomioidaan yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistettu työtulo yhteensä kahdentoista kuukauden ajalta laskettuna hakemuskaukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Jos työtuloa on tarkastelujakson aikana muutettu, päivärahaetuuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla.

Muunnettaessa vuositulo päiväkohtaiseksi tuloksi vuoteen katsotaan sisältyvän 258 työpäivää.

Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitettua 12 kuukauden ajanjaksoa voidaan pidentää niin, että jätetään huomiotta siihen sisältyvä aika, jolloin henkilöllä ei ole palkka- tai yrittäjätuloa, ja otetaan huomioon vastaava aika, jolloin henkilöllä on ollut tuloa, mikäli henkilö on ollut vähintään kuukauden poissa töistä tai ei ole harjoittanut yritystoimintaa ja syynä on:

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;

Lakialoite LA 5/2025 vp

- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) työttömyys;
- 6) muu 1—5 kohdassa tarkoitettuihin verrattava syy.

13 §

Tukikauden aikaisten tulojen vaikutus palkansaajan aikuiskoulutustuen määrään

Palkansaajan aikuiskoulutustuen määrään vaikuttaa tukikauden aikana henkilölle maksettu lakisääteinen etuus, palkka tai muu työtulo. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä eläkkeitä ja sosiaalietuksia, joita työttömyysturvalain 4 luvun 7 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta. Aikuiskoulutustuen määrä tukipäivää kohden lasketaan siten, että aikuiskoulutustuki ja 2,3 prosenttia kuukaudessa saadusta muusta tulosta saavat yhteensä nousta määrään, joka aikuiskoulutustukena olisi päivältä muutoin voitu maksaa. Aikuiskoulutustuen sovittelussa huomioon otettavaan tuloon sovelletaan työttömyysturvalain 4 luvun 2 §:n 5 momenttia ja 4 §:n 1 ja 3 momenttia.

Aikuiskoulutustuen ja tulojen yhteismäärä tukikuukauden aikana on enintään aikuiskoulutustuen perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada perusosana.

14 §

Opintolainan valtioneuvosto

Aikuiskoulutustuen saaja voi saada opintolainan valtioneuvoston siten kuin opintotukilaissa säädetään valtioneuvostosta. Valtioneuvostoon sovelletaan opintotukilain säännöksiä. Opintolainan valtioneuvoston myöntää hakemuksesta Kansaneläkelaitos.

15 §

Tukikauden kesto

Aikuiskoulutustuen tukikausi maksetaan enintään 120 päivältä tukikautta kohden.

Jos aikuiskoulutustukea myönnetään perusopetuslaissa, lukiolaissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen tai muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen, aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 320 päivältä tukikautta kohden.

Edellä 2 momentissa mainitun lisäksi Työllisyysrahasto yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa erikseen vahvistaa tietyille aloille tai ammatteihin valmistavia muita kuin edellä 2 momentissa tarkoitettuja opintoja, joihin aikuiskoulutustukea maksetaan 320 päivältä tukikautta kohden, jos tämä on perusteltua työvoiman saatavuuden turvaamiseksi tai vahvistamiseksi kyseisillä aloilla tai ammateissa valtakunnallisesti tai alueellisesti.

Aikuiskoulutustukea voi koko työuran aikana saada enintään 320 päivältä.

Lakialoite LA 5/2025 vp

16 §

Palkansaajan aikuiskoulutustuen hakeminen ja myöntäminen

Palkansaajan aikuiskoulutustukea haetaan kirjallisesti Työllisyysrahastolta (*ensihakemus*). Palkansaajan aikuiskoulutustuen maksamista haetaan Työllisyysrahastolta kalenterikuukausittain jälkikäteen (*maksuhakemus*).

Ensihakemuksen voi tehdä aikaisintaan neljä kuukautta ennen tukikauden alkamista. Aikuiskoulutustukea koskevaan ensihakemukseen on liitettävä ilmoitus koulutukseen hyväksymisestä, tiedot 12 §:n mukaisista tukikautta edeltävistä tuloista ja selvitykset tuen myöntämisen edellytysten täyttymisestä. Työllisyysrahasto ratkaisee ensihakemuksen perusteella, täyttyvätkö 1, 5 ja 7 §:ssä säädetty edellytykset, sekä 12 §:n mukaisen aikuiskoulutustuen perusteena olevan palkan määrän. Ensihakemuksen perusteella annetaan päätös enintään 15 kalenterikuukauden ajalle.

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä takautuvasti pitemmältä kuin kuuden kuukauden ajalta ennen maksuhakemuksen vireille tuloa. Maksuhakemukseen on liitettävä tiedot 12 §:n mukaisista tukikautta edeltävistä tuloista ja 13 §:n mukaisista tukikauden ansioista.

17 §

Etuutta koskeva päätös

Etuuden myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös. Päätöstä ei anneta, jos etuuden tarkistaminen johtuu yksinomaan indeksitarkistuksesta tai muusta vastaavasta lain tai asetuksen nojalla suoraan määräytyvästä perusteesta, ellei hakija tätä päätöstä erikseen vaadi. Hakijan tulee pyytää päätöstä indeksitarkistuksen perusteella 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tuen määrän tarkistamisesta tiedon. Hakijan katsotaan saaneen muutoksen tiedokseen seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä.

Työllisyysrahaston päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen Työllisyysrahastolle ilmoittamaansa postiosoitteeseen.

Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnassa annettua lakia (13/2003).

18 §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen hakeminen ja myöntäminen

Yrittäjän aikuiskoulutustukea haetaan kirjallisesti Työllisyysrahastolta.

Työllisyysrahaston on yrittäjän pyynnöstä annettava sitova ennakkopäätös koulutuksen hyväksymisestä 7 §:n mukaiseksi aikuiskoulutustukeen oikeuttavaksi koulutukseksi ja aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä olevan 6 §:n mukaisen työssäoloajan täyttymisestä jo ennen koulutuksen alkamista henkilön tultua hyväksytyksi koulutukseen.

Aikuiskoulutustukeen oikeutetulle yrittäjälle voidaan myöntää aikuiskoulutustukea hakemuksen perusteella, jos 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittu verotus ei ole vielä valmistunut. Valituskelpoinen päätös annetaan ilman erillistä hakemusta, kun verotus on valmistunut.

Lakialoite LA 5/2025 vp

19 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (*yleinen tietosuoja-asetus*), jäljempänä tietosuoja-asetus, tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Työllisyysrahasto tai Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun ne hoitavat tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

20 §

Aikuiskoulutustuen maksaminen

Aikuiskoulutustukea maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa.

Jos henkilölle aikuiskoulutustukena kuukaudelta maksettava määrä on pienempi kuin aikuiskoulutustuen perusosa, tukea ei makseta.

Aikuiskoulutustuki maksetaan jälkikäteen kuukausittain aikuiskoulutustukeen oikeutetun ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitsevalle tilille.

21 §

Aikuiskoulutustuen maksamisen lakkauttaminen ja keskeyttäminen

Aikuiskoulutustuen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä lukien, jona henkilö on keskeyttänyt koulutuksen tai koulutus on päätetty keskeyttää. Tuen maksaminen yrittäjälle keskeytetään lisäksi, jos tämän tulot ylittävät 6 §:ssä säädetyn määrän. Jos on muutoin perusteltua syytä olettaa, että aikuiskoulutustuki olisi lakkautettava tai keskeytettävä, voidaan sen maksaminen keskeyttää, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Tuen maksaminen voidaan keskeyttää myös henkilön pyynnöstä.

22 §

Takaisinperintä

Jos tämän lain mukaista etuutta on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta taikka jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Lakialoite LA 5/2025 vp

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

Päätös liikaa maksetun etuuden takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

23 §

Kuittaaminen

Takaisin perittäväksi päätetty määrä voidaan kuitata Työllisyysrahaston myöhemmin maksamasta aikuiskoulutustuesta. Ilman tuen saajan suostumusta kuittausta ei saa suorittaa ulosottokaa-ren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädettyä suojaosuutta suurempana.

24 §

Aikuiskoulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut aikuiskoulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainitun työeläkelain mukaista kuntoutusrahaa, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa, päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, Työllisyysrahasto saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun aikuiskoulutustuen määrän takautuvasti suoritettavasta etuudesta.

Työllisyysrahaston on ilmoitettava eläkelaitokselle tai vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettun etuuden maksamista, että etuus tulee 1 momentin mukaisesti maksaa Työllisyysrahastolle.

25 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettua etuutta koskevaan päätökseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta ja sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusoikeudelta. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valituskirjelmä on toimitettava rahastolle 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksestä tiedon.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä.

Lakialoite LA 5/2025 vp

Rahaston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

26 §

Itseoikaisu

Jos rahasto hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 25 §:ssä säädetään.

Jos rahasto ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa asianomaisen muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi. Rahasto voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, on väliaikaisesta päätöksestä ilmoitettava sille viipymättä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

27 §

Asian uudelleen ratkaiseminen muun etuuden myöntämisen johdosta

Jos aikuiskoulutustuen saajalle on päätöksen antamisen jälkeen takautuvasti myönnetty etuus, joka 11 §:n tai 13 §:n 3 momentin nojalla on otettava huomioon, Työllisyysrahasto voi ilman päätöksen poistamista tai asianosaisen suostumusta ratkaista asian uudelleen.

28 §

Valituksen myöhästyminen

Jos sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosikeudelle annettava valitus on saapunut 25 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

29 §

Päätöksen poistaminen

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva Työllisyysrahaston antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulauta-

Lakialoite LA 5/2025 vp

kunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen rahasto voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Eriyisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyksen edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyksen edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiain käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 25 §:ssä säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kuuleminen toimitetaan tiedoksi siten kuin hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetään.

30 §

Virheen korjaaminen

Jos rahaston päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai ilmeisen väärään lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, rahasto voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen. Päätös voidaan korjata asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen.

Jos päätöksessä on ilmeinen kirjoitus- tai lasku- tai virhe, rahaston on korjattava se. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen.

Korjaamisesta on tehtävä merkintä rahaston tallekappaleeseen. Asianosaiselle on toimitettava korjattu tai uusi päätös. Jos päätöksestä on vireillä muutoksenhaku, rahaston on ilmoitettava korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta ja toimitettava siinä tekemänsä päätös myös muutoksenhakuelimelle.

Päätökseen, jolla rahasto ei ole hyväksynyt virheen korjaamista koskevaa vaatimusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

31 §

Opiskelijan velvollisuudet ja tietojenanto

Opiskelija on velvollinen ilmoittamaan rahastolle ja Kansaneläkelaitokselle etuuden myöntämiseksi tarvittavat tiedot. Opiskelija on myös velvollinen viipymättä ilmoittamaan kaikista etuuteen vaikuttavista muutoksista.

Lakialoite LA 5/2025 vp

32 §

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot:

1) valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

2) Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä muulta eläkkeen tai korvauksen myöntäjältä tai maksajalta;

3) työttömyyskassalta ja työnantajalta; sekä

4) oppilaitokselta ja opetusviranomaisilta.

Rahastolla on oikeus luovuttaa Kansaneläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja Finanssivallvonnalle tiedot aikuiskoulutustuen saajista

33 §

Salassapito

Rahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada ja luovuttaa 31 ja 32 §:ssä tarkoitetut tiedot salassapitosäännösten estämättä.

34 §

Rahoitus

Aikuiskoulutustuen rahoituksesta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettu Työllisyysrahasto. Yrittäjän aikuiskoulutustuen rahoituksesta vastaa valtio.

35 §

Etuuden korottaminen

Aikuiskoulutustuen perusosan määrää tarkistetaan noudattaen kansaneläkeindeksistä annettua lakia (456/2001).

Edellä 12 §:n 1 momentissa mainittu perusosan määrä vastaa sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2025 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden määrä on laskettu.

36 §

Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 9 §:n 2 momentissa mainittuja lukuja tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 9 §:n 2 momentissa mainitut luvut ovat vuoden 2025 tasossa.

Lakialoite LA 5/2025 vp

37 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

38 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2025. Aikuiskoulutustukea maksetaan laissa tarkoitettuun koulutukseen 1 päivästä elokuuta 2025 alkaen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lakialoite LA 5/2025 vp

Helsingissä 19.3.2025

Lauri Lyly sd
Niina Malm sd
Timo Suhonen sd
Piritta Rantanen sd
Kim Berg sd
Tytti Tuppurainen sd
Johan Kvarnström sd
Johannes Koskinen sd
Jani Kokko sd
Lotta Hamari sd
Ville Merinen sd
Aki Lindén sd
Joona Räsänen sd
Eemeli Peltonen sd
Pinja Perholehto sd
Mika Kari sd
Helena Marttila sd
Saku Nikkanen sd
Ilmari Nurminen sd
Eveliina Heinäluoma sd
Tuula Haatainen sd
Marko Asell sd
Matias Mäkynen sd
Juha Viitala sd
Pia Viitanen sd
Paula Werning sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Pia Hiltunen sd
Anna-Kristiina Mikkonen sd
Alviina Alametsä vihr
Petri Honkonen kesk
Markus Lohi kesk
Krista Mikkonen vihr
Timo Furuholm vas
Laura Meriluoto vas
Fatim Diarra vihr
Eeva Kalli kesk
Tuomas Kettunen kesk
Nasima Razmyar sd
Elisa Gebhard sd
Jouni Ovaska kesk
Inka Hopsu vihr
Saara Hyrkkö vihr
Antti Lindtman sd

Lakialoite LA 5/2025 vp

Krista Kiuru sd
Sofia Virta vihr
Bella Forsgrén vihr
Hanna Holopainen vihr
Pekka Haavisto vihr
Seppo Eskelinen sd
Timo Harakka sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Pia Lohikoski vas
Oras Tynkkynen vihr